

ԱՆՈՒՇԱՎԱՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ARCHBISHOP ANOUSHAVAN TANIELIAN

ԱՉԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋ ՆՈՐԴԱՐԱՆ

ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA
EASTERN PRELACY - 138 EAST 39TH STREET, NEW YORK, NY 10016
TEL: (212) 689-7810. FAX: (212) 689-7168. EMAIL: PRELATE@ARMENIANPRELACY.ORG

ՊԱՏԳԱՄ՝ ՍՈՒՐԲ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Միրելի հաւատացեալներ,

Քրիստոնեայ աշխարհը համարեայ, Ծաղկազարդի տօնէն ետք առաջին անգամ անսովոր պայմաններու տակ այսօր կը տօնախմբէ հրաշափառ Յարութիւնը մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի, որ իր մահուամբ յաղթեց մահուան, իր անսահման սիրով մահափայտ խաչը վերածեց կենաց ծառին եւ մեր առջեւ բացաւ Սրովբէափակ դրախտի դուռը, որպէսզի յարազուարճ բերկրութեամբ վայելենք աստուածային ներկայութիւնը, որ մենաշնորհն էր նախամարդուն՝ նախքան իր անկումը, ինչպէս կը կարդանք Ծննդոց գրքին մէջ (Ծնն 3.8):

Արդարեւ, մեր Տիրոջ մատնութեան, Չարչարանքներուն, Խաչելութեան ու Թաղման ճնշիչ եռօրեայ փորձառութենէն ետք, այսօր եկած ենք ընկերանալու իւղաբեր երեք կիներուն, որոնք Մեծ վարդապետին սերը իրենց սրտերուն, Թաղեալին հանդէպ իրենց վերջին յարգանքը մատուցելու աւանդութեան նախանձախնդրութիւնը իրենց հոգիներուն, եւ գերեզմանի մուտքէն մեծ ժայռը գորելու հաւանականութեան կասկածը իրենց մտքերուն կ'ընթանային յառաջ, լեղեան իրենց մտքերուն մէջ հարց տալով. «Ո՛վ պիտի գորեցնէ ժայռը գերեզմանէն»: Արդարեւ, չկար իրենց կողքին Պետրոսը, որ յախուռն կերպով յայտարարած էր, «եթէ ամէնքն իսկ ուրանային, ինք Վարդապետին կողքին պիտի մնար». ո՛չ ալ Թովմասը, որ Յիսուսի Երուսաղէմ երթալու նախօրեակին քաջալերած էր աշակերտները ըսելով, «եթէ պետք է մեռնիլ, ո՛ն երթանք հետը». եւ ո՛չ ալ Յովհաննէսը՝ սիրելի աշակերտը Յիսուսին, որ համարձակած էր մինչեւ Գողգոթայի խաչը հետեւիլ: Արդարեւ ի՞նչն էր որ կը մղէր այս երեք անգոր կիները դէպի առաջ, եթէ ոչ խորհրդաւոր ոյժը կեանքի պարզեւիչին որ լուռ եւ անտես կ'ընկերակցի եւ կը զօրացնէ իրենց երթին մէջ բոլոր անոնք որոնք կը դիմեն դէպի աղբիւրը Լոյսին:

Եւ ո՛վ հրաշք, իրենց այքերուն առջեւ կը պարզուի անհաւատալի տեսարան մը որ զիրենք կը պատէ առաւել յուզումով, վախով ու նոր անակնկալներու շփոթանքով, մինչեւ որ կը լսեն հրեշտակին կենսաբեր աւետիսը, «ի՞նչու ողջը կը փնտռէք մեռելներուն մէջ, հոս չէ Ան, յարութիւն առաւ»: Ուրախութի՛ն, անորոշութի՛ն, վա՛խ. այո՛ ամէնքը միախառնուած հոգեկան անբացատրելի իրավիճակ մը, որ պիտի բիւրեղանար միայն Յարուցեալին երեւումով եւ վերջապէս Սուրբ Հոգւոյն ներգործութեամբ:

Ահա յարութեան այս աւետիսն է որ պարզ ձկնորսներն ու անոնց հետեւորդները հաւատքի ախոյեաններ դարձուց, արհամարհելով ամէն սպառնալիք չարչարանքներու, բանտի եւ մահուան, որովհետեւ Քրիստոսի շնորհքով զօրացած անոնք կ'աղօթէին ո՛չ թէ գերծ մնալ

տառապանքէն, այլ յաղթել տառապանքին, եւ Քրիստոսական խաչի ճամբով դէպի յաւերժական կեանք ընթանալ:

Յարութեան կենարար այս գորութեամբ է որ Քրիստոնէաներ դարե՛ դար ընթացան խաղաղութեան մարգագետիններու, բայց առաւելաբար հալածանքի ու մահուան հովիտին ընդմէջէն, միշտ վստահ ըլլալով որ Տէրն է հովիւը, որ իր խաչի ցուպով իրեն հաւատացողները կ'առաջնորդէ խաւարի մէջէն լոյսի, տառապանքներու մէջէն ուրախութեան, եւ մահուան ընդմէջէն Կեանքի:

Յարութեան այս հաւատքով է որ Քրիստոնէայ Հայը քալեց դարեր շարունակ: Յարութեան հաւատքը կեանքի՝ վերածելով՝ մագաղաթները դարձուց մշակոյթի անսպառ գանձարանի, անշունչ քարերուն իր հաւատքը միախառնելով՝ զանոնք դարձուց արուեստի հոյակերտ խաչքարերու, եւ «եղիցի լոյս»ին արձագանքերը վերձանելով, ընծայաբերեց առ Աստուած «Սուրբ Սուրբ»երով ու խաղաղութեան «հորովել»ներով: Հակառակ ստեղծագործ այս ոգիին անհամար մահաշունչ քամիներ միշտ փորձեցին մթագնել Հայու երկնակամարը, տրորել Հայու դաշտի ցորենը, խեղդել Հայու երգը եւ ամայացնել դրախտավայր Հայաստանը, սակայն միշտ ալ մնացին ապարդիւն, նոյնիսկ անցեալ դարադարձին երբ սաղայելական աննկարագրելի ծրագրումով գործադրուեցաւ Հայու բնաջնջման ճիւղալային հրամանագիրը:

Եւ այսօր, երբ Իւդաբեր կանանց նման՝ որոնք եռօրեայ սուգը իրենց սրտին, ժայռը գորելու կասկածը իրենց մտքին դէպի գերեզման կ'ընթանային, համայն աշխարհը, ընդ որս եւ Քրիստոնէաներ, երեք ամիսներէ ի վեր մահասփիւռ Պսակաճեւ Ժահրի ստեղծած սարսափը առօրեային գլխաւոր մտահոգութիւնը դարձուցած, ի տես եւ ի լուր պետութիւններու եւ գիտական աշխարհի շփոթութեանց, անկարողութեանց, եւ ահագանգներուն, հարց կու տանք իրարու, ո՞վ պիտի թաւալեցնէ համաշխարհային ծանրութիւն ունեցող այս անտեսանելի ժահրային ժայռը: Իրա՛ւ որ մարդկային ընկերութիւնը վկայ եղած է անպատում սարսափներու եւ կորուստներու, սակայն իր բնոյթով ու տարողութեամբ այս աննախընթաց ժահրը կը գերազանցէ ամենքը, միաժամանակ նոր հունի մէջ կը դնէ մարդկութիւնը: Արդարեւ, փոխուած են անհատներու, հաւաքականութեանց եւ պետութիւններու առաջնահերթութիւնները: Անգորութեան ու անորոշութեան մէջ աստիճանաբար խոնարհութեան ալիք մը ծայր սկսած է առնել եւ մենք շնորհակալ կ'ըլլանք իւրաքանչիւր օրուան բարիքներու համար, զորս վարժ էինք անտեսել առհասարակ: Մեր ինքնութիւնը կորսնցուցած ըլլալով երկրաւոր իմաստութեանց ու առօրեայի նիւթական մտահոգութեանց տիրմին մէջ, հետզհետէ մեր վերականգնումը կը վերագտնենք Արարիչին մէջ:

Այո՛, որքան որ Պսակաճեւ Ժահրը սարսափագրու է, միաժամանակ, կը հաւատամ որ սպառնալիքի կողքին ազդանշան մըն է յաւիտենական կորուստին: Ազդանշան մըն է հոգալու ո՛չ միայն ժամանակաւոր ու անցողակի ֆիզիքական բարիքները, այլ Աստուծոյ պարգեւած այս երկրաւոր կեանքին ընդմէջէն հոգեւորն ու մնայունը: Նաեւ ազդանշան մըն է բիւրեղացնելու մեր կեանքի իմաստը եւ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի յարութեան գրաւականը եղող Թափուր գերեզմանին ընդմէջէն տեսնելու երաշխիքը մեզի սպասող յաւիտենական կեանքին:

Ուստի բոլոր դարերու հաւատքի հերոսներու նման անդադար աղօթենք, ըլլանք ըլլանք խոհեմ եւ ըլլանք համբերատար Մեր աղօթքներուն մէջ յիշենք բոլոր անոնք որոնք կը տառապին այս Ժահրէն բժիշկները, հիւանդապահուիիները եւ իրենց անձնակազմերը, որոնք Պսակաճեւ Ժահրի ստեղծած աշխարհամարտի առաջին գծին վրայ պայքարող հերոսներ են, շատ յաճախ իրենց վսեմ առաքելութեան մէջ վտանգելով իրենց իսկ կեանքը: Յիշենք

հանրային կեանքի բոլոր սպասարկուները: Աղօթենք բոլոր այն պետութեանց համար որոնք անշահախնդիր կերպով լծուած են գիտական շրջանակները քաջալերելու՝ որպէսզի շուտափոյթ դարմանը գտնուի հրէշային այս ժահրին:

Իւրաքեր կանայք հակառակ իրենց անհուն ցաւին եւ յուսահատութեան անվիատ կերպով դիմեցին Գերեզմանը եւ արժանացան ականատես եւ ականջալուր ըլլալու հրաշքներու հրաշքին՝ ո՛չ միայն ժայռի տապալման, այլ աներեւակայելի բարի լուրին, թէ «հոս չէ Ան, այլ յարութիւն առաւ»: Ուստի, մեր երկիագարամեայ հաւատքի բազմաթիւ հրաշքներու փորձառութեամբ զօրացած, աներկիւղ եւ անկասկած հաւատքով ներկայ տագնապի ծանրութեան տակ չկքինք, այլ զիրար ողջունենք ու կրկնենք կենսաբեր եւ յուսաբեր աւետիսը՝ «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. օրհնեալ է յարութիւնն Քրիստոսի»:

Աղօթարար՝

ԱՆՈՒՇԱԲԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Առաջնորդ

Ամերիկայի Արեւելեան Թեմին

Ս. Յարութիւն, 2020